

Piezīmes un atsauces valsts līmeņa sugu aizsardzības mērķu (FRV) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods	1939
Sugas nosaukums	<i>Agrimonia pilosa</i>
Eksperts	Linda Uzule
Darbs pabeigts	15.04.2024.
Vispārējās piezīmes	<p>Spilvainais ancītis ir daudzgadīgs rožu dzimtas lakstaugs ar Austrumeiropas - Sibīrijas izplatības areālu. Latvijā sastopams galvenokārt valsts austrumu daļā, jo Latviju šķērso sugas izplatības areāla rietumu robeža. Latgalē un Sēlijā suga sastopama samērā bieži, pie kam galvenokārt dažādos traucētos un sekundāros biotopos – uz mežu stigām, uz aizaugošiem meža celiņiem, baltalksnajos, mežmalās, laucēs u.c. traucētos, sekundāros biotopos (Krasnopoļska et. al., 2020), tādēļ šī suga parasti nav saistīta ar ES nozīmes biotopiem. Kurzemes rietumu daļā līdz Baltijas jūrai nav nevienas spilvainā ancīša atradnes (Latvijas Dabas., 2021).</p> <p>Galvenie apdraudošie faktori ir pārlietu liela noēnojuma veidošanās, dzīvotnēm aizaugot ar kokiem un krūmiem, kā arī pārlietu liela antropogēnā ietekme (izbraukāšana, intensīva mežizstrāde) (Latvijas Dabas., 2021).</p> <p>Latvijas pirmajā ziņojumā Eiropas Komisijai 2001. - 2006. g. minēts tikai sugas atradņu skaits, nekāds monitorings tolaik vēl nebija uzsākts – minēts, ka Latvijā zināmas 250 - 400 atradnes. Latvijas otrajā ziņojumā Eiropas Komisijai par 2007. – 2012. gadu spilvainā ancīša populācijas vērtējums novērtēts ar 12 700 – 25 300 indivīdiem, bet trešajā ziņojumā par 2013. – 2018. gadu populācija vērtēta ar 127 956 – 128 000 indivīdiem (Article 17, 2024).</p>

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Dati_FRP	
REF	Date	Na
	Popunit	Na
	Min	Na
		Nav pieejama informācija par sugas populācijas vērtējumu laika periodā ap 1990. gadu.
	Max	Na
		Nav pieejama informācija par sugas populācijas vērtējumu laika periodā ap 1990. gadu.
HDV	Popunit	loc.
	Quality & Date	M (2006)
	Min	250
	Max	400
	Trend period	1993-2006
	Trend	=
	Mag_min	na

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Mag_max	na
	Habitat period	M (2006)
	Trend	=
	Popunit_final	Indivīdi Pamatojoties uz “Augu monitoringa metodiku Natura 2000 teritorijās un ārpus tām”, vaskulāro augu populācijas lielumu novērtē indivīdos (Baroniņa, 2014; DAP, 2017; DAP, 2022).
	Min_final	12 700 Aprēķinos izmantoti dati no Latvijas otrā ziņojuma Eiropas Komisijai par periodu no 2007. – 2012. gadam. Pirmajā ziņojumā Eiropas Komisijai par 2001. – 2006. gadu minēts tikai aptuvens sugas atradņu skaits, ne skaitlisks populācijas vērtējums, kas izteikts indivīdos. Lai dati būtu savstarpēji salīdzināmi, pieņemts lēmums izmantot agrākos zināmos populācijas skaita novērtējuma datus, kas izteikti indivīdos. Tā kā nav pieejami populācijas skaita vērtējuma dati indivīdos ne par references periodu, ne periodu, kad Latvija iestājās Eiropas Savienībā, pieņemts lēmums izmantot agrākos zināmos populācijas skaita novērtējuma datus, kas izteikti indivīdos.
	Max_final	25 300 Aprēķinos izmantoti dati no Latvijas otrā ziņojuma Eiropas Komisijai par periodu no 2007. – 2012. gadam. Pirmajā ziņojumā Eiropas Komisijai par 2001. – 2006. gadu minēts tikai aptuvens sugas atradņu skaits, ne skaitlisks populācijas vērtējums, kas izteikts indivīdos. Lai dati būtu savstarpēji salīdzināmi, pieņemts lēmums izmantot agrākos zināmos populācijas skaita novērtējuma datus, kas izteikti indivīdos. Tā kā nav pieejami populācijas skaita vērtējuma dati indivīdos ne par references periodu, ne periodu, kad Latvija iestājās Eiropas Savienībā, pieņemts lēmums izmantot agrākos zināmos populācijas skaita novērtējuma datus, kas izteikti indivīdos.
	Trend 1993–2006	S (stabils)
CV	Date	2013-2018
	Popunit	i
	Min	127956
	Max	128000
	Value	na
	Type	estimate
	Popunit_alt	grids1x1
	Min_alt	na
	Max_alt	na
	Value_alt	385
	Type_alt	estimate
	Method	completeSurvey
	Trend period	2007-2018
	Trend	S
	Mag_min	na

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Mag_max	na
	Method	completeSurvey
	Habitat period	2001-2012
	Trend	S
	Method	completeSurvey
	Popunit_final	Indivīdi Pamatojoties uz “Augu monitoringa metodiku Natura 2000 teritorijās un ārpus tām”, vaskulāro augu populācijas lielumu novērtē indivīdos (Baroniņa, 2014; DAP, 2017; DAP, 2022).
	Min_final	127 956 Tā kā 2019. – 2023. gadā nav veikti apjomīgi spilvainā ancīša pētījumi kā 2017. un 2018. gadā, tad izmantoti 2013. – 2018. gada ziņojuma dati EK. Arī Latvijas Dabas fonda atskaitē (Latvijas Dabas., 2021) minēts, ka visticamāk nākamajā ziņojumā EK var izmantot iepriekšējā ziņojuma datus, jo arī 2021. gada apsekojumi, kas tika veikti 159 spilvainā ancīša atradnēs, nenorāda uz lielām populācijas izmaiņām, kā arī parāda, ka Austrumlatvijā ir iespējamas jaunas nejaušas atradnes (Latvijas Dabas., 2021).
	Max_final	128 000 Tā kā 2019. – 2023. gadā nav veikti apjomīgi spilvainā ancīša pētījumi kā 2017. un 2018. gadā, tad izmantoti 2013. – 2018. gada ziņojuma dati EK. Arī Latvijas Dabas fonda atskaitē (Latvijas Dabas., 2021) minēts, ka visticamāk nākamajā ziņojumā EK var izmantot iepriekšējā ziņojuma datus, jo arī 2021. gada apsekojumi, kas tika veikti 159 spilvainā ancīša atradnēs, nenorāda uz lielām populācijas izmaiņām, kā arī parāda, ka Austrumlatvijā ir iespējamas jaunas nejaušas atradnes (Latvijas Dabas., 2021).
	Trend 2007–2018	S (stabils)
	Dati_FRR	
REF	Area	46 198 REF, HDV un CV izplatības areāla vērtības laika nogrieznī nav mainījušās. Nav ziņas, ka sugas izplatības areāls laika periodā no 1990. – 2024. gadam būtu mainījies (skatīt 1. pielikuma 1. attēlu), tādēļ visos periodos tas ir analogs. Izplatības areāls noteikts 10 x 10 km kvadrātu tīklā (koordinātu sistēma ETRS89-LAEA, ESPG:3035), izmantojot Biotopu direktīvas 17.panta ziņojuma Range tool (izmantojot gap distance 4).
	Period	1990
HDV	Area	57385
	Quality & period	M (2006)
	Trend	=
	Magnitude	na
	Area_final	46 198

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
		REF, HDV un CV izplatības areāla vērtības laika nogrieznī nav mainījušās. Nav ziņas, ka sugas izplatības areāls laika periodā no 1990. – 2024. gadam būtu mainījies (skatīt 1. pielikuma 1. attēlu), tādēļ visos periodos tas ir analogs. Izplatības areāls noteikts 10 x 10 km kvadrātu tīklā (koordinātu sistēma ETRS89-LAEA, ESPG:3035), izmantojot Biotopu direktīvas 17.panta ziņojuma Range tool (izmantojot gap distance 4).
	Trend 1993–2006	S
CV	Area	42634
	Period	2007-2018
	Trend	S
	Trend_method	completeSurvey
	Area_final	46 198 REF, HDV un CV izplatības areāla vērtības laika nogrieznī nav mainījušās. Nav ziņas, ka sugas izplatības areāls laika periodā no 1990. – 2024. gadam būtu mainījies (skatīt 1. pielikuma 1. attēlu), tādēļ visos periodos tas ir analogs. Izplatības areāls noteikts 10 x 10 km kvadrātu tīklā (koordinātu sistēma ETRS89-LAEA, ESPG:3035), izmantojot Biotopu direktīvas 17.panta ziņojuma Range tool (izmantojot gap distance 4).
	Trend 2007–2018	S
	Lēmumi_FRP	
	Variants (8. attēls)	1. variants Lai arī starp HDV un CV posmiem populācijas skaits ir būtiski pieaudzis, tas lielā mērā ir pateicoties 2017.- 2018. gada visaptverošajam spilvainā ancīša monitoringam Latvijā (Latvijas Universitāte, 2018). Līdz ar to, neskatoties uz populācijas skaitlisko pieaugumu, tomēr izvēlēts 1. variants.
	1. Klimata pārmaiņas	na
	2. LV populācijas nozīmība	na
	3. Populāciju izolācija	na
	4. Negatīvie faktori	na
	5. Negatīvas tendences	na
	Lēmumi_FRR	
	Variants (8. attēls)	1. variants
	1. Klimata pārmaiņas	na
	2. LV populācijas nozīmība	na
	3. Populāciju izolācija	na
	4. Negatīvie faktori	na
	5. Negatīvas tendences	na

Literatūra un informācijas avoti

Article 17 web tool. Species assessments at EU biogeographical level. *Agrimonia pilosa*. Skatīts 14.04.2024. Pieejams:

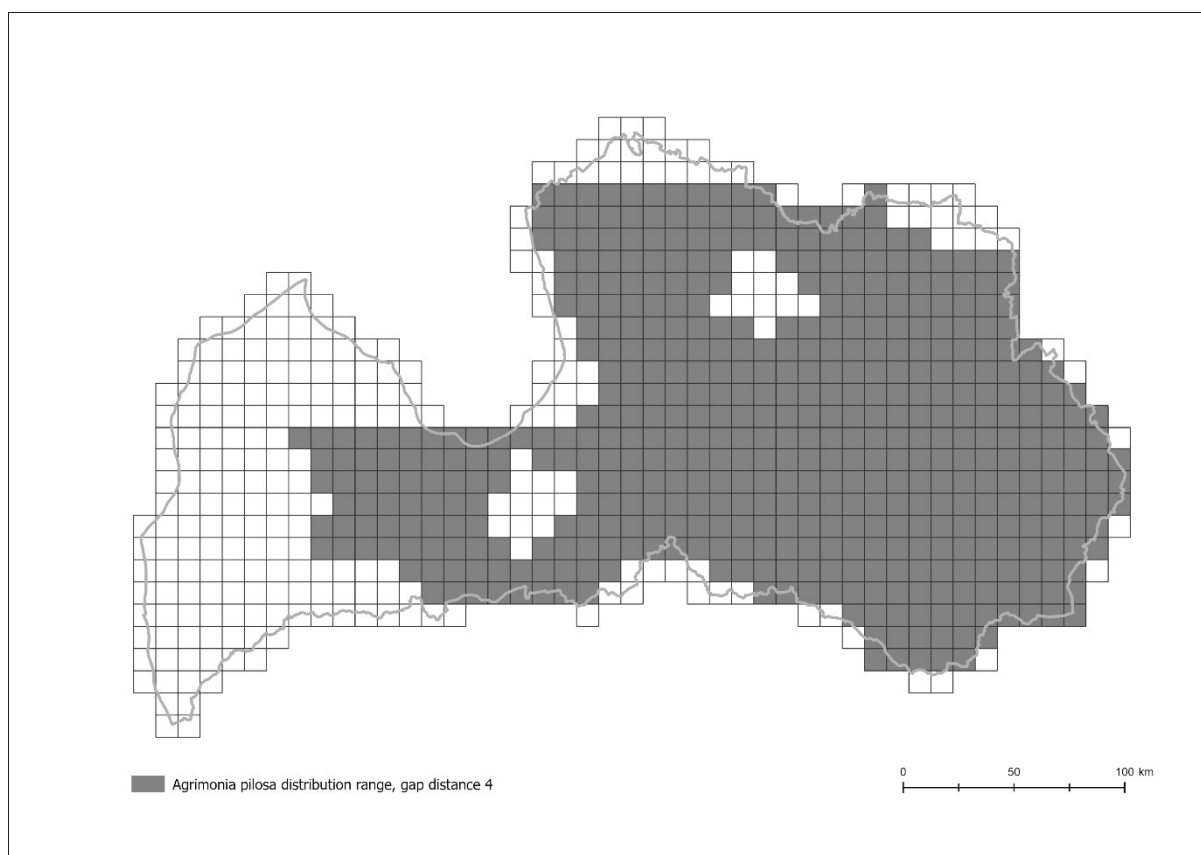
<https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/species/summary/?period=5&group=Vascular+plants&subject=Agrimonia+pilosa®ion=BOR>

Baroniņa, 2014. Dabas aizsardzības pārvalde, 2017 un 2022. Augu monitoringa metodika Natura 2000 teritorijās un ārpus tām. 20 lpp. Pieejams: <https://www.daba.gov.lv/lv/media/13936/download>

Krasnopoļska, D., Evarts – Bunders P., Svilāne, I. 2020. Contribution to knowledge of genus *Agrimonia* L. (Rosaceae) in Latvia. *Acta Biol. Univ. Daugavp.*, 20 (1): 47 – 53.

Latvijas Dabas fonds. 2021. Vaskulāro augu un sūnu sugu monitorings un inventarizācija Natura 2000 teritorijās un ārpus tām 2021. gadā. Rīga, 249 lpp.

Latvijas Universitāte. 2018. Vēsturiskās informācijas apkopošana par Spilvaino ancīti *Agrimonia pilosa*, tā monitorings un izpēte 2017. - 2018. gadā. Projekta atskaite. Rīga, 15 lpp.

1.attēls. Spilvainā ancīša izplatības areāls (karti sagatavoja: L. Zilvere, 2024)